

WIHAISTER

Wie heißt er?

*Jakie ślady zostawił język niemiecki
w gwarze wielkopolskiej?*

*Autorzy:
Klasa IIIId
GIMNAZJUM NR 2
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W KROTOSZYNIE*

*Opiekunowie:
mgr Justyna Robakowska
mgr Karol Pfajfer*

Badejki

Die Badehose

Kąpielówki

Bajtel

Das Beutel

Worek

Bamber

Der Bauer

Rolnik

Bana

Die Bahn

Pociąg

Besiong

Der Busch

Nasyp kolejowy

Bety

Das Bett

Posłanie

Bigiel

Das Bügel

Wieszak na ubrania

Bombony

Die Bonbons

Cukierki

Brecha

Die Brechstange

Łom

Brifmarka

Die Briefmarke

Znaczek pocztowy

Cyntrefuga

Die Zentrifuge

Wirówka do mleka

Durszlak

Der Durschlag

Cedzak

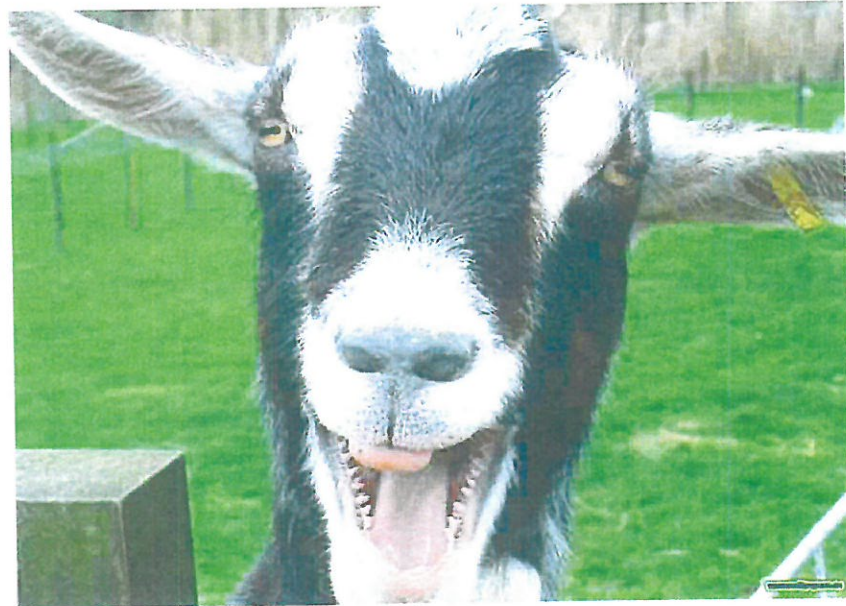
Bryle

Die Brille

Okulary

Ciga

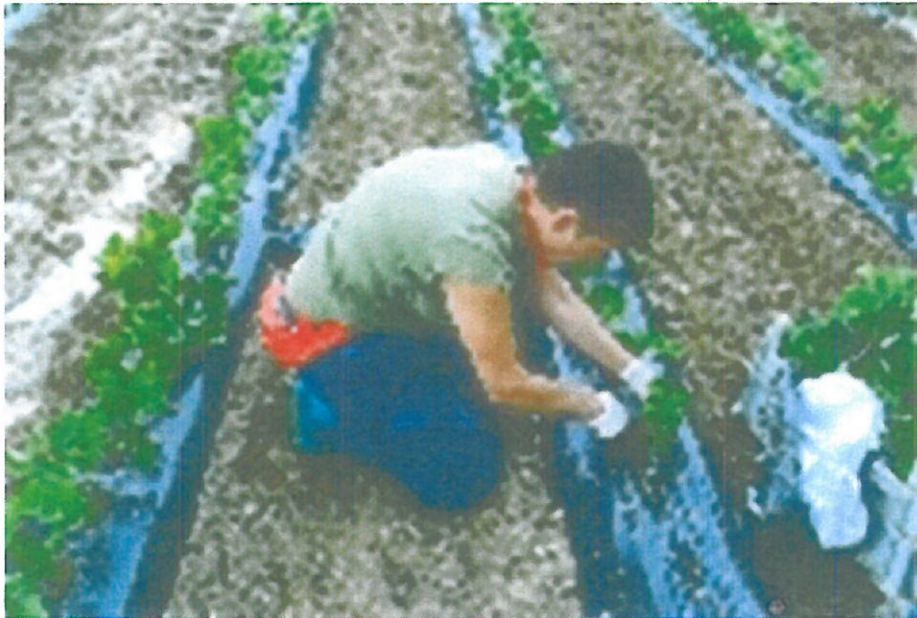

Die Ziege

Koza

Flancować

Pflanzen

Sadzić

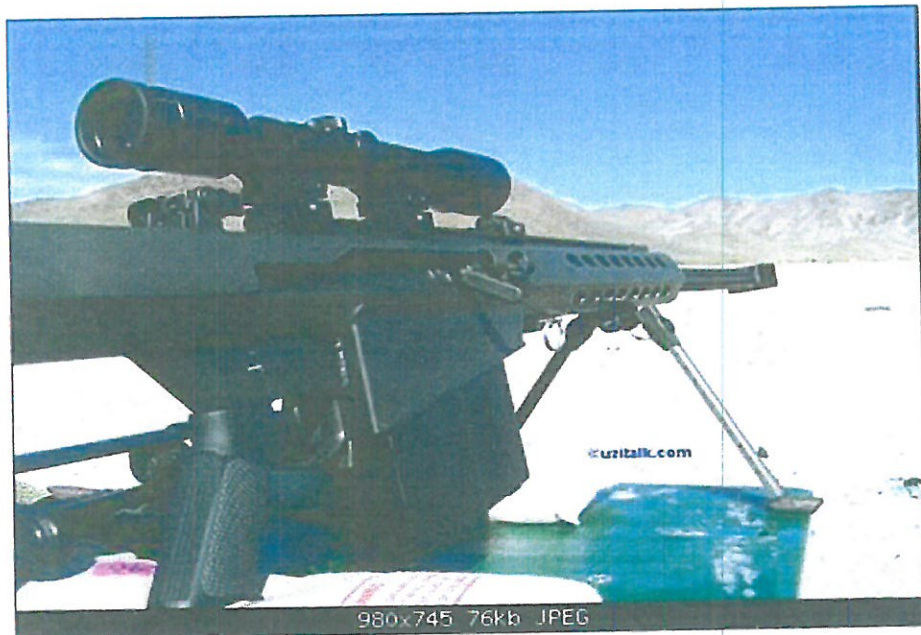
Flaszka

Die Flasche

Butelka

Flinta

Die Flinte

Broń

Futer

Futter

Jedzenie

Gable

Die Gabel

Widły

Głajda

gleiten

Błoto

Haczka

Die Hacke

Motyka

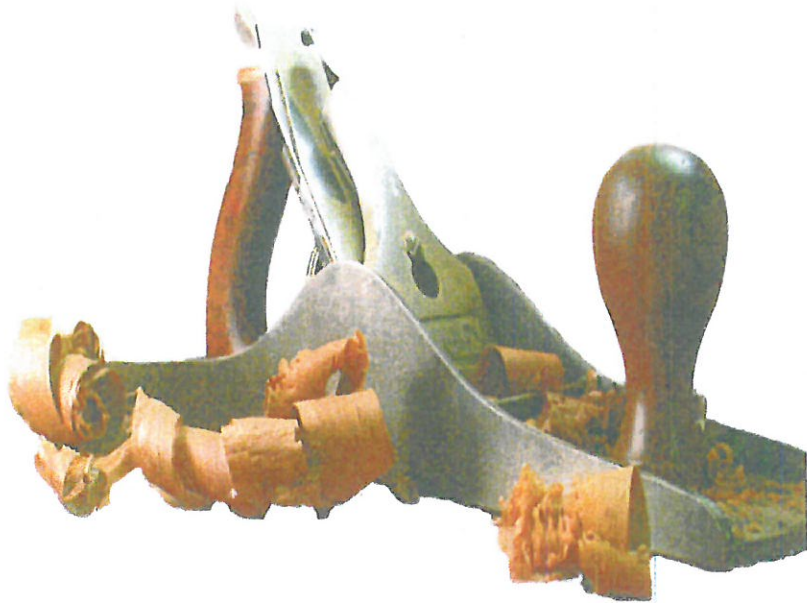
Hajcować

heizen

Palić

Hebel

Der Hebel

Strug do drewna

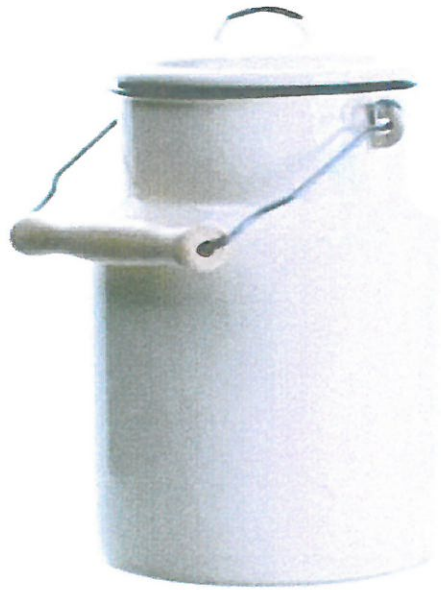
Jaczka

Die Jacke

Kurtka

Kanka

Die Kanne

Kanka do mleka

Kartofle

Die Kartoffeln

Ziemniaki

Kasta

Die Kiste

Skrzynka

Leberka

Die Leber

Wątrobianka

Lufcik

Die Luft

Małe okno

Majsel

Der Meißel

Przecinak

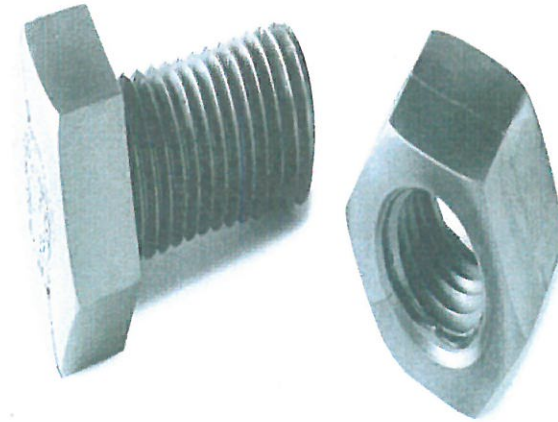
Mantel

Der Mantel

Płaszcz

Muterka

Die Mutter

Śruba

Mycka

Die Mütze

Czapka

Pana

Die Panne

Przebita dętka

Pulower

Der Pullover

Sweter

Pulter

Der Polterabend

Wieczór kawalerski

Redyska

Das Radieschen

Rzodkiewka

Szneka

Die Schnecke

Drożdźówka

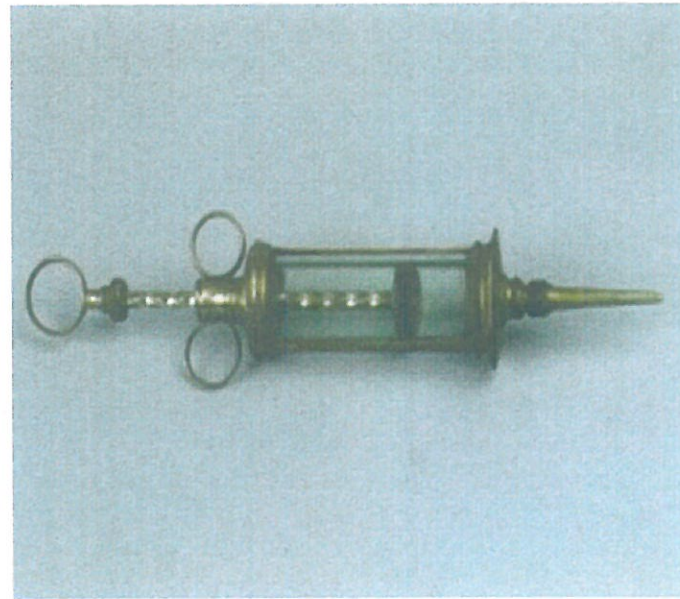
Sznytka

Die Schnitte

Kromka chleba

Szpryca

Die Spritze

Strzykawka

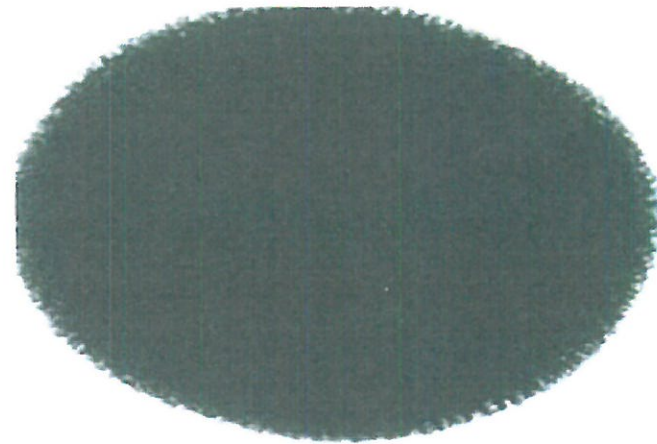
Szranka

Der Schrank

Szafa

Szwamka

Der Schwamm

Gąbka

Tytka

Die Tüte

Torba papierowa

Wajcha

Die Weiche

Dźwignia

<u>Lp.</u>	<u>Słowo z gwary</u>	<u>Znaczenie</u>	<u>Etymologia</u>
1	ancug	garnitur	der Anzug
2	badejki	kąpielówki	die Badehose
3	baitel	małe dziecko, niemowlę	das Beutel
4	bamber, bauer	rolnik	der Bauer
5	bana	pociąg	die Bahn
6	besiong	zarosła, nasyp kolejowy	der Busch,
7	bety	posłanie	das Bett
8	bigiel	wieszak na ubranie	der Bügel
9	bombony	cukierki	die Bombons
10	brecha	fom	die Brechstange
11	brijfmarka	znaczek pocztowy	die Briefmarke
12	bryle	okulary	die Brille
13	ciga	koza	die Ziege
14	cug	ciąg powietrza	der Zug
15	cyntrifuga	wirówką do mleka	die Zentrifuge
16	durszłak	cedzak	der Durchschlag
17	fajny	ładny, interesujący	fein
18	fest	mocno	fest
19	flancować	sadzić	pflanzen
20	flaszka	butelka	die Flasche
21	flinta	bron	die Flinte
22	frajda	dobra zabawa, radość	die Freude
23	frechowny	do rzeczy (także: bezczelny)	frech
24	futer	jedzenie	Futter
25	gable	widły	die Gabel
26	glanc	połysk (także: lukier)	der Glanz
27	glajda	błoto	gleiten
28	gichnąć	wylać coś	gießen
29	ganc	całkiem	ganz
30	haczka	motyka	die Hacke
31	hajcować	paść	heizen
32	hajtać się	żeńić się, wychodzić za mąż	heiraten
33	hebel	strug do drewna	der Hebel
34	heklować	sztyfkować	heckeln
35	heksa	zła kobieta	die Hexe
36	jaczka, jaka	kurtka, marynarka	die Jacke
37	jubel	bałagan	jubeln
38	kanka	naczynie do mleka, dzbanek	die Kanne
39	kartofle	ziemniaki	die Kartoffeln
40	kasta	skrzynka	die Kiste
41	kipa	pet, medopatek	die Kippe
42	klamoty	rupiecie, graty	die Klamotten

43	knajder	małe dziecko	das Kind
44	krajzega	piła tarczowa	die Kreissäge
45	kryki	kule,	die Kriicken
46	lajsnąc	kupić sobie coś	sich etw. leisten
47	leberka	wątrobianka	die Leber
48	luft, lufcik	powietrze, małe okno	die Luft
49	majsel	przecinak	der Meißel
50	majster	mistrz	der Meister
51	majstersztyk	arcydzieło	das Meisterstück
52	mantel	plaszcz	der Mantel
53	muterka	śrubka, nakrętka	die Mutter
54	mycka	czapka	die Mütze
55	pana	przebita dętka	die Panne
56	pucować	czyścić	putzen
57	pulower	sweter	der Pullover
58	putel	wieczór kawalerski	der Polterabend
59	rajcowny	fascynujący, podniecający	reizen
60	redyska	rzodkiewka	das Radieschen
61	rojber	łobuz	der Räuber
62	rukug	szybko	der Rückzug
63	rychtyk	akurat	richtig
64	rychitować	szykować, przygotowywać	richten
65	ryrać	szturczać	rühren
66	plajtować	bankrutować	Pleite gehen
67	szneka	drożdżówka	die Schnecke
68	sznupa	twarz, morda	schnaupen
69	sznytką	kromka chleba	die Schmitte
70	szporać	oszczędzać	sparen
71	szpryca	strzykawka	die Spritze
72	szranką	szafa	der Schrank
73	sztrykować	robić na drutach	stricken
74	szwamka	gąbka	der Schwamm
75	szwung	impet	der Schwung
76	szykowny	elegancki	schick
77	targać	dźwigać	tragen
78	tytką	torebka papierowa	die Tüte
79	wajcia	dźwignia, przekładnia	die Weiche
80	waserwaga	poziomica	die Wasservage
81	westka	kamizelka	die Weste
82	wifajster	„takie coś do czegoś”	wie heißt er?
83	winkiel	narożnik	der Winkel

Autorzy projektu:

Klasa IIIId

*Marcelina Dostatna
Justyna Kaczmarek
Sandra Kala
Klaudia Mielcarek
Marta Ptak
Patrycja Roszczak
Kornelia Sojka
Weronika Tomczak
Weronika Tomczyk
Weronika Turkiewicz
Adam Kościelny
Rafał Kowalski
Gracjan Kurzawski
Sebastian Marszałek
Jonasz Pługowski
Aleksander Sobański
Ariel Sutt
Mateusz Szczotka
Szymon Talarczyk
Łukasz Winiarski*

Opiekunowie:

*Mgr Justyna Robakowska
Mgr Karol Pfajfer*

Krotoszyn, kwiecień 2012r.